

законом, долази до раскорака између легитимних очекивања грађана и обавеза државе да оствари та социјална „права-принципе“. Уставни суд често мора да компензује овај раскорак. Притом, разуме се, Суд не може да директно пропише законодавцу у ком обиму и на који начин треба да буду реализована једна или друга права – ове одлуке остају прерогатив законодавца, пошто захтевају да се издвоје одговарајућа средства из буџета, да се створе одговарајући инфраструктурни механизми, итд. У пракси Уставног суда РФ у ранијој етапи било је случајева када се Уставни суд, признавши грађанину право на конкретне форме друштвене подршке и друштвених благодати, суочавао са тим да не може да изврши своје одлуке услед тога што у буџету нису биле предвиђене одговарајуће суме. Зато, задатак Уставног суда није решавање конкретног социјалног проблема у његовој квантитативној димензији, већ дефинисање општих смерница и принципа остваривања социјалне политике.

Међутим, у случајевима када су та права записана у закону, задатак Уставног суда је да контролише њихову доследну реализацију и да не дозволи њихово неосновано укидање.

Између осталог, ако законом није предвиђен конкретан модел за остваривање социјалних права, код становништва се могу појавити превелика очекивања у погледу могућности да се моментално пружи одговарајуће благодети. Овај проблем се нарочито заоштрава у условима финансијске и економске кризе, када су могућности државе да одржава раније постигнути ниво социјалне заштите веома смањене. Уставни судови, пратећи у стопу законодавца и извршну власт, доспевају у сложен положај.

С једне стране, један од основних принципа социјалне политике, за који се стално залаже Уставни суд РФ у својој пракси, јесте немогућност неоснованог снижавања раније постигнутог нивоа социјалне заштите без икаквих компензаторних механизма.

С друге стране, објективне околности финансијског и економског карактера понекад ометају очување тог нивоа. У таквим условима, Уставном суду је нарочито важно да види комплетну слику – не само оне њене „фрагменте“, који се односе баш на права која се штите, него и друге са њима повезане (пored осталог на макронивоу) интересе који се штите, и стабилност економског система у целини, као најважнијег заједничког добра.

Постоји читав низ проблема који су нам заједнички и у погледу заштите личних људских права. Најсложеније је интерпретирати значењем богат уставноправни појам достојанство личности, који лежи у основи свеукупног система прирођених и неотуђивих људских права. У уставима неких нових демократија (на пример, Пољске, чл. 30), директно се говори о томе да је „достојанство човека – извор слобода и права човека и грађанина“.